

ROMANIA
CURTEA DE APEL BUCUREȘTI

SECȚIA A VIII A CONTENCIOS ADMINISTRATIV ȘI FISCAL

SENTINȚA CIVILĂ NR. 6076

Ședința publică de la 20 octombrie 2011

Curtea constituită din:

PREȘEDINTE - MIRELA DANCIU

GREFIER - ELENA LELIA COMBEI

Pe rol fiind soluționarea acțiunii în contencios administrativ formulată de reclamantul CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU STUDIAREA ARHIVELOR SECURITĂȚII, în contradictoriu cu pârâțul GHEORGHE NICOLAE, având ca obiect constatarea calității de lucrător/colaborator al securității (OUG nr. 24/2008).

Dezbaterile asupra fondului cauzei au avut loc în ședința publică din data de 13 octombrie 2011, fiind consemnate în cuprinsul încheierii de la acea dată, când Curtea, având nevoie de timp pentru a delibera, față de dispozițiile art. 260 C.pr.civ., a amânat pronunțarea cauzei pentru data de 20 octombrie 2011, când a hotărât următoarele:

CURTEA,

Deliberând asupra cauzei civile de față, constată următoarele:

Prin cererea înregistrată pe rolul Curții de Apel București - Secția a VIII-a Contencios Administrativ și Fiscal sub numărul 6322/2/2011 reclamantul Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității a chemat în judecată pe pârâțul Gheorghe Nicolae solicitând să se constate calitatea de lucrător al Securității a pârâtului.

În motivarea cererii, reclamantul a arătat, în esență, că în cauză sunt îndeplinite condițiile prevăzute de art. 2 lit. a) din OUG nr. 24/2008, pârâțul având calitatea de ofițer, iar acțiunile sale în această calitate au încălcat dreptul de exprimare și libertatea opiniilor, dreptul la libertatea conștiinței și a religiei și dreptul la viață privată.

În drept, cererea a fost întemeiată pe dispozițiile OUG nr.24/2008.

Pârâțul a depus întâmpinare, la data de 24.08.2011, prin care a solicitat respingerea acțiunii ca neîntemeiată.

În motivare, s-a arătat că situația sa de lucrător al Securității este de notorietate, împrejurare ce rezultă din evidența personalului care a lucrat în acest sector. A precizat că în cadrul acestui organism și-a desfășurat activitatea exclusiv în limitele legilor și a Regulamentelor militare. Numai în ipoteza în care reclamantul ar fi dovedit printr-o hotărâre penală definitivă abuzul în serviciu contra intereselor persoanelor, prevăzută și pedepsită de art. 246 și art. 247 Cod penal, Curtea ar putea constata calitatea de lucrător de securitate.

Pârâțul a menționat că notele informative transmise ofițerilor care au lucrat efectiv cele două dosare, sunt note de cunoaștere a comportării celor în cauză, nefiind folosite mijloace tehnice de înregistrarea convorbirilor și cunoașterea conținutului corespondentei, filajul și investigația. A mai arătat că pentru faptul că legislația care guverna activitatea informativ-operativă a fost în anumite perioade și pe anumite segmente, excesivă și represivă, responsabilă este clasa politică care a guvernat-o. În situația în care, prin activitatea sa desfășurată în limita legii se poate socoti că ar fi îngădit drepturile și libertățile fundamentale ale omului, această situație nu i se poate imputa deoarece, actele normative îl obligau să execute ordinele primite sub sancțiunea pedepselor prevăzute de Regulamentul Disciplinar.

La data de 01.09.2011 reclamantul a depus la dosarul cauzei Nota de constatare DI/I/1038/13.05.2011 întocmită de CNSAS și actele menționate în cuprinsul cererii de chemare în judecată.

Analizând actele și lucrările dosarului, Curtea apreciază acțiunea ca fiind întemeiată urmând a fi admisă ca atare, pentru următoarele considerente:

Mai întâi, Curtea consideră necesar a efectua câteva aprecieri cu caracter general, de natură să evidențieze rațiunea adoptării legislației privind accesul la propriul dosar și deconspirarea Securității, precum și consecințele hotărârilor judecătorești pronunțate în urma

parcurgerii procedurilor prevăzute de O.U.G. nr. 24/2008, aprobată cu modificări prin Legea nr. 293/2008.

În acest sens, trebuie observat că în preambulul O.U.G. nr. 24/2008, aprobată cu modificări, se relevă că „în perioada de dictatură comunistă, cuprinsă între 6 martie 1945 – 22 decembrie 1989, puterea comunistă a exercitat, în special prin organele securității statului, parte a poliției politice, o permanentă teroare împotriva cetățenilor țării, drepturilor și libertăților lor fundamentale”.

Din analiza preambulului și a prevederilor OUG nr. 24/2008, rezultă fără echivoc, că rațiunea adoptării acestui act normativ derivă din necesitatea cunoașterii de către membrii unei societăți postcomuniste a fostului regim totalitar, depășirii nivelului organizatoric, intelectual și moral impus de un sistem caracterizat prin structuri și moduri de gândire inadecvate, respectării drepturilor omului și a libertăților fundamentale, creării unei culturi politice autentice și a unei societăți civilizate, verificării a posteriori a comportamentului persoanelor care în prezent, candidează pentru sau, după caz, ocupă demnități ori funcții publice (aflându-se în situația de a fi garanții Constituției și ai democrației) sau dețin titluri care implică o dimensiune morală primordială, legea neavând un scop punitiv și neinstituind o responsabilitate penală a celor în privința cărora se va constata că au fost lucrători sau colaboratori ai Securității.

Sub aspectul care interesează în cauză, OUG nr. 24/2008 urmărește scopul de deconspirare, indicat în preambul, a persoanelor care au contribuit la instrumentarea dosarului întocmit de Securitate, sau au efectuat activitățile prevăzute de actul normativ, prin consemnarea publică – publicarea în Monitorul Oficial al României Partea a III-a, și punerea la dispoziția mijloacelor de informare în masă de către reclamantul C.N.S.A.S., în temeiul art. 12 alin. 1 din ordonanță, a celor care ocupă demnitățile sau funcțiile enumerate în art. 3, precum și a celor care își manifestă intenția de a candida pentru alegerea sau numirea în aceste demnități sau funcții publice, actul normativ antrenând doar eventuale consecințe de ordin moral în privința celor care au încălcat drepturile și libertățile fundamentale ale altora în perioada dictaturii comuniste.

Prin urmare, rolul instanței investite cu soluționarea unei acțiuni în constatarea calității de lucrător sau după caz, colaborator al Securității, nu este acela de a stabili vinovații, de a aplica pedepse și de a le individualiza, instanța nerealizând o justiție retributivă, ci de a verifica, pe baza copiilor certificate de pe documentele aflate în arhiva reclamantului C.N.S.A.S. și eventual, a altor probe, întrunirea cumulativă a condițiilor prevăzute de lege pentru existența calității în discuție, rațiunea legii și rolul instanței fiind în acord cu principiile stabilite prin jurisprudența C.E.D.O. ca expresie a celor mai înalte idei despre justiție și echitate (a se vedea hotărârea de Mare Cameră pronunțată la data de 16.03.2006 în cauza Zdanoka contra Letoniei; decizia de inadmisibilitate din 22.11.2001 în cauza Knauth contra Germaniei).

Dispozițiile art. 2 lit. a din O.U.G. nr. 24/2008 definesc noțiunea de lucrător al Securității ca fiind „*orice persoană care, având calitatea de ofițer sau de subofițer al Securității sau al Miliției cu atribuții pe linie de Securitate, inclusiv de ofițer acoperit, în perioada 1945 – 1989, a desfășurat activități prin care a suprimat sau a îngădit drepturi și libertăți fundamentale ale omului*”.

Din cuprinsul acestei prevederi legale, rezultă că pentru a se putea reține calitatea invocată, trebuie îndeplinite următoarele condiții:

1. *Persoana să aibă calitatea de ofițer, inclusiv acoperit, sau subofițer al Securității în perioada 1945-1989.*

În cauza de față, pârâtul a avut gradul de locotenent major în anul 1987, respectiv de căpitan în anii 1988 și 1989, în IJS Brăila - Serviciul 1, fiind îndeplinită prima condiție.

2. *În calitatea menționată la punctul 1, persoana să fi desfășurat activități prin care a suprimat sau a îngădit drepturi și libertăți fundamentale ale omului.*

Și această condiție este evident asigurată în cauză, prin acțiunile expuse pe larg în cererea de chemare în judecată.

Așa cum se poate observa, toate măsurile întreprinse sau încuviințate de către pârât au încălcat flagrant drepturi și libertăți fundamentale ale omului garantate prin legile în vigoare și la acea dată. Acțiunile întreprinse de pârât au presupus grave imixțiuni în viața privată, încălcându-se concomitent, și dreptul la viață privată.

1
Astfel, pârâtul a aprobat măsuri informativ – operative în dosarul de urmărire informativă deschis asupra unui membru a grupării religioase ortodoxe „Oastea Domnului”: „instruirea și dirijarea sursei PASTORUL pentru a stabili dacă împreună cu MG urmărește să se deplaseze și alte persoane pe raza municipiului Brăila în București și jud. Iași”; „instruirea și dirijarea sursei PASTORUL pentru a stabili dacă împreună cu MG urmărește să se deplaseze și alte persoane pe raza municipiului Brăila în București și jud. Iași”; „instruirea și dirijarea sursei DARANGIN din com. Tichilești pentru a ne stabili persoanele din această comună care intenționează să o însoțească pe MG la sărbătoarea hramurilor bisericești mai sus menționate și eventualelor pregătiri pe care le fac”; „subofiterii de la post vor trece de urgență la audierea și atenționarea persoanelor din anturajul numitei MG, în vederea prevenirii deplasării acestora”; „în situația în care prin sursele mai sus-menționate sau prin alte posibilități se stabilește că mai multe persoane de pe raza com. Tichilești urmează să se deplaseze împreună cu MG la București și Iași, se va interveni prin reținerea lor și raportarea de urgență”.

Relevante sunt, de asemenea, în contextul activității întreprinse de pârât și propunerile, semnate de acesta, de aprobare a luării în supraveghere informativă la problema Culte-Secte a numitei SN, propunerea de recrutare, pentru supraveghere informativă a colegilor de serviciu și a locuitorilor comunei de domiciliu, a numitului A.S.

Analiza documentelor depuse de reclamant în probațiune conduce la concluzia categorică a întrunirii ambelor condiții. Cu privire la prima condiție nu s-a contestat semnătura existentă pe înscrisurile atașate de reclamant în dovedire, fiind dovedită deci calitatea specială cerută de lege, iar cu privire la cea de-a doua condiție se reține că măsurile dispuse au avut ca scop în esență de a depista poziția ostilă/atitudinea dușmănoasă a celor urmăriți față de politica partidului și statului, a conducerii acestora, față de regimul comunist, vădind interesul pentru opiniile celor vizați relativ la aspectele menționate, pentru anturajul acestora, pentru opiniile și opțiunile religioase ale acestora.

Acest interes, pus în practică prin măsurile dispuse, coroborat cu urmările pe care le antrena împotriva celor vizați probează un mecanism specific de supraveghere polițienească extrem de intrusiv în viața privată a celor urmăriți și o grevare a dreptului la viață privată, a exercitării libertății de exprimare, de opinie și de conștiință, a libertății religioase, adică exact a acelor libertăți care conturează personalitatea unui om, care dau măsura demnității acestuia, grevare care – în raport de sistemul de valori al fiecăruia dintre cei vizați – poate echivala cu o suprimare efectivă a acestor libertăți.

Toate aceste acțiuni ale pârâtului vizând urmărirea îndeaproape a întregii vieți a unor persoane, dar și opiniile acestora persoane constituie activități prin care s-au suprimat/îngrădit drepturi și libertăți fundamentale ale omului.

Așa cum reiese din toate documentele anexate, activitatea pârâtului se remarcă prin acțiunile ce au avut ca efect îngrădirea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului, respectiv dreptul la viața privată, iar prin aceasta încălcându-se concomitent, și dreptul fundamental la libertatea de opinie și de exprimare, dreptul la libertatea de conștiință și religie, acțiunile pârâtului fiind grave și constituind acte de poliție politică în accepțiunea legii, adică vizează „instaurarea și menținerea puterii totalitar comuniste, precum și suprimarea sau îngrădirea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului”.

Nota de constatare DI/I/1038/13.05.2011 a fost întocmită de CNSAS, având în vedere prevederile art. 1 alin. 7 și art. 3 lit. c) din OUG nr.24/2008 și urmare a aprobării acesteia de către Colegiul CNSAS, potrivit art. 8 alin.1 din Ordonanță, s-a dispus Direcției juridice introducerea unei acțiuni în constatare a calității de lucrător al Securității, în condițiile art.11 alin.1.

Așadar, fiind îndeplinite toate condițiile legale evocate anterior, Curtea apreciază că prezenta acțiune este întemeiată, urmând a o admite în temeiul art. 11 rap. la art. 2 lit. a din OUG 24/2008.

În consecință, va constata calitatea de lucrător al Securității în privința pârâtului.

**PENTRU ACESTE MOTIVE
ÎN NUMELE LEGII
HOTĂRĂȘTE:**

Admite acțiunea formulată de reclamantul **CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU**

STUDIAREA ARHIVELOR SECURITĂȚII, cu sediul în București, Matei Basarab, nr. 55-57, sector 3, în contradictoriu cu pârâtul **GHEORGHE NICOLAE**, cu domiciliul în Brăila, _____, județ Brăila.

Constată că pârâtul a avut calitatea de lucrător al Securității.

Cu drept de recurs în termen de 15 zile de la comunicare.

Pronunțată în ședință publică, azi, 20 octombrie 2011.

GREFIER,
Elena Lelia Combei

CONFORM CU ORIGINALUL *Pauly*

Red./ thred. MD
4ex./ 02.12.2011

ROMANIA
CURTEA DE APEL BUCUREȘTI
SECȚIA

Prezenta copie fiind conformă
cu originalul aflat în dosarul
acestei instanțe Nr. 9322/2/2011
se legalizează de noi. *cu încheierea de ședință din 28.12.2011*

cu încheierea de ședință din 28.12.2011